

**ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอต
ตำบลนาฝาย อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น**
**Successful on the superhot Chili Plant Group Community Enterprise of Na-Fai
Subdistrict, Phupaman District, Khon Kaen Province.**

ประกิต ทองแท่งไทย (Prakit Thongtheangthai)*ดร.ศุภวัฒน์นกร วงศ์ธนวสุ (Supawatanakorn Wongthanavasus)**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้นำเสนอความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอตตำบลนาฝาย อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น โดยการสนทนากลุ่มกับคณะกรรมการบริหารกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบกับการศึกษาจากเอกสารของทางราชการของกลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอตโดยตรง

ผลการศึกษาพบว่า ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนเกิดจากความเข้มแข็งของผู้นำกลุ่ม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้ก่อให้เกิดผลดี คือ การเพิ่มมูลค่าสินค้าจากทักษะและองค์ความรู้ภายใน ได้นำมาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม กลุ่มใช้หลักการของการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกมาส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชน มีความก้าวหน้ามีประสิทธิภาพและเข้มแข็งเกิดความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

ABSTRACT

This study was presented to show the success on planting of the Superhot Chili Plant Group Community Enterprise of Na-Fai Sub-district, Phupaman District, Khon Kaen Province. This study focused the concerned group from the Management Committee and the official document of Superhot Chili Plant Group.

The result was that the Success of Community Enterprise came from the powerful group leader, who developed the product. The group processed started in a good way that helped increased the product value from their skills and Tacit Knowledge. In addition, it had increased the agricultural product value. They also participated all the activities that benefits the common goods and used principles to connect with the world economy to support the Community Enterprise for the progress and efficiency to succeed.

คำสำคัญ: ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

Key Word: The success of the community

*นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอท ตำบลนาฝาย อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น เป็นการผลิตสินค้า เพื่อสร้างรายได้ในการพึ่งตนเองของครอบครัว ชุมชน โดยการนำทุนทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่ อันได้แก่ ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณี ทรัพยากรท้องถิ่น ฯลฯ มาผนวกกับการบริหารจัดการสมัยใหม่มาพัฒนาเป็นอาชีพเพื่อให้มีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลก ผลิตเอง จำหน่ายเอง เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนสามารถจำหน่ายได้ตลอดทั้งปี สร้างชื่อเสียงให้กลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม หมู่บ้าน อำเภอ นำไปเป็นแบบอย่างในการพัฒนากลุ่มอาชีพวิสาหกิจชุมชน

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่ยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องชี้นำได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในยุทธศาสตร์การพัฒนาน่าจะสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมในชนบทและชุมชนเมือง เน้นการสร้างความสามารถในการเรียนรู้ให้คนในชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ ด้วยการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ค้นหาศักยภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น ควบคู่กับกระบวนการพัฒนาชุมชนโดยผลักดันให้เกิดการรวมตัวของชุมชนมีเวทีแลกเปลี่ยนการเรียนรู้สนับสนุนกระบวนการสหกรณ์ที่เน้นหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันพร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของชุมชนและประชาสังคมให้สามารถร่วมบริหารจัดการท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนได้โดยการพัฒนาอาชีพที่มั่นคงให้คนในชุมชนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างมีศักยภาพ(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

กลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอท จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งคือเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกในกลุ่ม สร้างชื่อเสียงให้แก่กลุ่ม และหมู่บ้านช่วยเหลือสังคมและชุมชน ตลอดจนเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป

กลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอท ดำเนินการภายใต้วิสัยทัศน์ “วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอท จะร่วมใจกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้อยู่ดีกินดีมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพสามารถพึ่งตนเองได้และอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน” โดยปัจจุบันมีการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการกลุ่ม ซึ่งทางกลุ่มได้มีการนำวัตถุดิบที่อยู่ในพื้นที่มาแปรรูป โดยได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานจากหลายหน่วยงาน ในรูปของเงินทุนและการฝึกอบรม เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอ ฯลฯ โดยสินค้าที่ทำการผลิต และมีชื่อเสียง ได้แก่ พริกซูปเปอร์ฮอทแดงและพริกซูปเปอร์ฮอทเขียว ทั้งนี้แม้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการผลิตของกลุ่มจะเป็นที่ยอมรับของตลาดบ้าง แต่สมาชิกกลุ่มยังมีความปรารถนาที่อยากให้กลุ่มมีการพัฒนามากกว่าที่เป็นและมีชื่อเสียงซึ่งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่วนมากที่พบปัญหาในการดำเนินงาน คือ ปัญหาในเรื่องของการบริหารจัดการกลุ่ม ได้แก่ การบริหารสมาชิกกลุ่ม การระดมทุนจากสมาชิก เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจการของกลุ่มการจัดสรรผลประโยชน์แก่สมาชิก (1) ปัญหาในเรื่องของวัตถุดิบในการผลิตสินค้า (2) ปัญหาด้านการตลาด เช่น การผลิตสินค้าต้นทุนสูง ส่งผลการตั้งราคาสินค้าสูงตามช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าส่งออกต่างประเทศ ตัวสินค้าของกลุ่มเป็นสินค้าที่มีโอกาสทางการตลาดดีเนื่องจากสินค้าของกลุ่มมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนที่สามารถขายได้ทั้งในพื้นที่และต่างพื้นที่ ส่วนการส่งเสริมการขายยังมีการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มให้เป็นที่รู้จักยังมีน้อย

สำหรับการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนยากที่จะสำเร็จได้แต่ที่สำเร็จแล้วคือกลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอท โดยใช้หลักการของการเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจโลกมาถ่ายทอดต่อยอดคนประชาชนยอมรับและเป็นที่รู้จักของผู้บริโภคทั่วไปไม่ว่าจะเป็นในพื้นที่ ต่างพื้นที่และต่างประเทศ ต่างให้ความนิยมสินค้าที่ผลิตจากกลุ่มมากขึ้น ทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้พัฒนากลุ่มในด้าน

ต่างๆเพิ่มขึ้นโดยสินค้าที่ผลิตได้ พัฒนาจนเป็นสินค้าส่งออกต่างประเทศ

การดำเนินงานของกลุ่มปลูกพริกชุปเปอร์สอทดำบลนาฝาย อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ที่ทำให้สมาชิกและชาวบ้านเกิดมีรายได้แล้ว กลุ่มยังมีผลงานที่ได้รับจากหน่วยงานราชการ ดังนี้

- ได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจากสำนักงานเกษตรอำเภอภูผาม่าน
- ได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของตำบลนาฝาย โดยอำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2555

จากสภาพดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากลุ่มปลูกพริกชุปเปอร์สอทดำบลนาฝาย สามารถบริหารจัดการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง สมาชิกได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เกิดความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจและการดำเนินการกลุ่มผู้ผลิต “วิสาหกิจชุมชน” ในลักษณะเดียวกันนี้มีอยู่มากมายในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลนาฝาย อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น

ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษาวิสาหกิจชุมชนการผลิตพริกให้เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนต่อความสำเร็จของการพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกได้ ซึ่งประโยชน์จากการศึกษาจะเป็นแบบอย่างการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพอื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิสาหกิจชุมชน มีความสำคัญ มีความจำเป็นต่อความสำเร็จของการพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลก
2. เพื่อศึกษาวิธีการที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จและมีความก้าวหน้าสามารถส่งออกต่างประเทศได้ของกลุ่มปลูกพริกชุปเปอร์สอทดำบลนาฝาย อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น

วิธีการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของทางราชการเกี่ยวกับหนังสือสำคัญการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน (ท.ว.ช.2) ภาพถ่ายกิจกรรมการดำเนินงาน เกียรติบัตรหรือใบประกาศเกียรติคุณของกลุ่ม การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตลอดจนเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องศึกษารวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มของผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งประกอบไปด้วย คณะกรรมการบริหารกลุ่ม คือ ประธาน รองประธาน ฝ่ายการเงินและบัญชี ฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายขายและการตลาด ฝ่ายผลิต และคณะกรรมการผู้ปฏิบัติงานในกลุ่ม จำนวน 7 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างนี้ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีเจาะจงคือเลือกเฉพาะคณะกรรมการบริหารกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินวิสาหกิจชุมชนเท่านั้น

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มปลูกพริกชุปเปอร์สอทดำบลนาฝาย จำนวนสมาชิกกลุ่ม 17 คน ปริมาณผลผลิต 3,750 กิโลกรัม/เดือน พื้นที่เพาะปลูก 24 ไร่ รายได้ครัวเรือน 5,000 -10,000 บาท/เดือน และรายได้จากการปลูกพริก 225,000 บาท/เดือน ดำเนินการโดยใช้หลักการของการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกมาถ่ายทอดต่อยอดพัฒนาจนเป็นสินค้าส่งออกต่างประเทศ มีการพัฒนาการบริหารและการจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ โดยมีการพัฒนาเทคโนโลยีของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตให้มีความก้าวหน้า ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากที่สุด กลุ่มมีผลงานที่ได้รับจากหน่วยงานราชการ โดยได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้รับหนังสือรับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางเกษตรที่ดีสำหรับพืช(GAP พืช) ประจำปี 2555 ได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของตำบลนาฝาย ประจำปี 2555 ทำให้เห็นได้ว่ากลุ่มสามารถบริหารจัดการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง

การจัดการเชิงกลยุทธ์ โดยใช้การวางแผนการตลาดโดยใช้ 4P (Product Price Place Promotion) ซึ่งหลักการใช้คือการวางแผนในแต่ละส่วนให้เข้ากัน และเป็นที่ต้องการของกลุ่ม เป้าหมายที่เราเลือกเอาไว้ให้มากที่สุด ค่อยๆปรับกลยุทธ์จนได้ส่วนผสมทางการตลาดได้เหมาะสมที่สุด (1) Product ก็คือสินค้าหรือบริการที่เราจะเสนอให้กับลูกค้า แนวทางการกำหนดตัว product ให้เหมาะสมก็ต้องดูว่ากลุ่มเป้าหมายต้องการอะไร (2) Price ราคาเป็นสิ่งที่ค่อนข้างสำคัญในการตลาด แต่ไม่ใช่ว่า คิดอะไรไม่ออกก็ลดราคาอย่างเดียวเพราะการลดราคาสินค้า อาจจะไม่ช่วยให้การขายดีขึ้นได้ หากปัญหาอื่น ๆ ยังไม่ได้รับการแก้ไข (3) Place คือวิธีการนำสินค้าไปสู่มือของลูกค้า หากเป็นสินค้าที่จะขายไปหลายๆแห่ง วิธีการขายหรือการกระจายสินค้าจะมีความสำคัญมาก หลักของการเลือกวิธีการกระจายสินค้านั้นไม่ใช่ขายให้มากที่สุดจะดีเสมอ เพราะมันขึ้นอยู่กับว่า สินค้าของท่านคืออะไร (4) Promotion คือการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อบอกลูกค้าถึงลักษณะสินค้าของเรา เช่น โฆษณาในสื่อต่างๆ หรือการทำกิจกรรมที่ทำให้คนมาซื้อสินค้าของเรา

การจัดการองค์ความรู้ การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน เป็นการจัดการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยมีปัจจัยที่เข้ามามีบทบาทสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ มิติด้านบุคคล มิติด้านกลุ่มบุคคล มิติด้านองค์กร และมิติด้านชุมชนหรือประชาชน ซึ่งมีความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนซึ่งในการจัดการวิสาหกิจองค์ประกอบหลักในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ การบริหารการผลิต การบริหารการตลาด การบริหารการเงิน การบริหารกำลังคน และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีกิจกรรมต่างๆ ที่สำคัญและควรต้องมีการวางแผนกระบวนการดำเนินการ การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และการสรุปเป็นรูปแบบการดำเนินงาน หรือหาแนวทางการแก้ไขปัญหา เมื่อตรวจสอบพบปัญหา

แล้วเริ่มดำเนินการใหม่ไปเรื่อยๆ เพื่อการรักษาคุณภาพและพัฒนาผลิตภัณฑ์

การตั้งราคาสินค้าของกลุ่ม พิจารณาจากต้นทุนการผลิต ค่าจ้างแรงงาน การกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในการจัดจำหน่ายทั้งในและภายนอกประเทศ แสดงได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงขนาด ราคาของผลิตภัณฑ์

ภายในประเทศและภายนอกประเทศ

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มปลูกพริกขูปลูกปเปอร์ฮอท

ผลิตภัณฑ์	ขนาด	ราคาภายใน	ราคาภายนอก
		ประเทศ(บาท)	ประเทศ(บาท)
พริกขูปลูกปเปอร์ฮอท(แดง) A	47	47	60
พริกขูปลูกปเปอร์ฮอท(แดง) B	30	30	40
พริกขูปลูกปเปอร์ฮอท(แดง) C	25	25	30
พริกขูปลูกปเปอร์ฮอท(เขียว) -	40	40	50

ที่มา: กลุ่มปลูกพริกขูปลูกปเปอร์ฮอทตำบลนาฝาย

อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น.(2554)

ตำแหน่งผลิตภัณฑ์ พริกขูปลูกปเปอร์ฮอทส่งออกพริกสด ไปยุโรป (1) ใช้สายพันธุ์ที่มีใบรับรอง Certification of Non-Genetic Engineering (2) ปลูกตามระบบ Global Gap จากทีมงานที่ผ่านการทำระบบเพื่อขอ Certificate ให้กับบริษัทส่งพริกไปยุโรป (3) แหล่งปลูก เกษตรกร ทุย ยา และสารเคมีที่ใช้ได้ แปลงมีใบ Gap สามารถขอทำ EL ส่งออกได้ (4) Spec คือ ขั้วสด ผิวดี ไม่มีรอยแมลงกัด (5) มี Tes Report จาก Central Laboratory (Thailand) Co., Ltd. update เป็นประจำ (6) ประกันราคาทั้งปี ไม่มีปัญหาเรื่องราคาที่ไม่แน่นอน

ปัจจัยหลักของความสำเร็จเพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จและมีความก้าวหน้าสามารถส่งออกต่างประเทศได้ของกลุ่มปลูกพริกขูปลูกปเปอร์ฮอทตำบลนาฝายเกิดจาก (1) การมีส่วนร่วมของสมาชิก (2) ด้านการระดมทุน (3) ร่วมในการบริหารจัดการ (4) ความเข้มแข็งของผู้นำกลุ่ม (5) การถ่ายทอดความรู้ภายในกลุ่ม เครือข่าย

(6)การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้ก่อให้เกิดผล คือ การเพิ่มมูลค่าสินค้าจากทักษะ(Skill) และองค์ความรู้ภายใน(Tacit Knowledge)ที่สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตร ในขณะที่ช่วงก่อนเกิดจิตสาธารณะ (Public Mind) ของสมาชิกกลุ่มที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อีกทั้งสร้างการมีส่วนร่วม (Participation) ในการทำงานมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นร่วมกันคิด ร่วมกันผลิตทำที่ดีที่สุดคือการสร้างสังคมแห่งความเอื้ออาทรมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นสังคมแห่งการห่วงหา ห่วงใย เอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ กลุ่มใช้หลักการของการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกมาส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชน มีความก้าวหน้ามีประสิทธิภาพและเข้มแข็งเกิดความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

การศึกษาขั้นตอนกระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลกเพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลก กลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอทสามารถนำมาอภิปรายผล ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. การจัดประชุมกลุ่มเพื่อการพัฒนาการจัดการจัดการเพื่อให้กลุ่มมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ และมีแผนการดำเนินงานวิสาหกิจของกลุ่ม ทำให้การขับเคลื่อนกลุ่มมีทิศทางที่แน่นอน พัฒนาความรู้เรื่องการบริหารงานเงินทุน ให้สามารถที่จะตัดสินใจหรือวางแผนด้านการจัดการเงินทุนของกลุ่มให้สอดคล้องกับการผลิตหรือการตลาด กระตุ้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้มากขึ้นในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และร่วมกิจกรรมของกลุ่ม สร้างแรงจูงใจ ความรู้ และทักษะในการจัดทำบัญชี และให้สามารถทำบัญชีได้เองพัฒนาองค์ความรู้ ด้านการจัดการวิสาหกิจ ทั้งด้าน

(1)การเงิน (2)การจัดการองค์กร (3)การบริหารการผลิตและการตลาด เพราะกลุ่มยังขาดแคลนบุคลากรในการผลิต เช่น ถ้ามีคำสั่งซื้อเข้ามาอาจจะทำให้การผลิตไม่ทันและคนรุ่นใหม่ไม่สนใจที่เข้าสู่กระบวนการผลิต ทำให้ขาดแคลนแรงงานในการผลิตซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย (2542) กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรและในการจัดการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้น มีหน้าที่ทางการบริหารจัดการ ได้แก่ (1)การวางแผน (2)โครงสร้างขององค์กร การสั่งการ (3)การประสานงาน (4)การควบคุม การวางแผนการจัดการกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน ย่อมต้องรู้ถึงเป้าหมายของตนและหาวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมายนั้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนเป็นแบบที่กำหนดเพื่อการจัดสรรทรัพยากร หรือตารางการปฏิบัติงานและกิจกรรมที่สำคัญอื่นๆ โดยมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายการวางแผน และแผนการวิสาหกิจ แสดงความเป็นไปได้ของวิสาหกิจ การจัดหาเงินทุน และการดำเนินงานในอนาคต ในการวางแผนที่ถูกต้องเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ หลักการบริหารจัดการภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการบริหารงานด้านการกำหนดกิจกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาด้านการตลาด การบริหารจัดการด้านการแบ่งปันผลประโยชน์ของกลุ่ม จากความหมายของการบริหารจัดการ หมายถึง การวางแผนจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและควบคุมการดำเนินงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและการควบคุมกิจการ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของกลุ่ม โดยมีหลักเกณฑ์ของการบริหารจัดการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ พอประมาณ มีเหตุผล มีความรู้ รอบคอบและมี ภูมิคุ้มกันของกลุ่ม คือ การรวมพลังสามัคคีในกลุ่มเป็นกิจกรรมของกลุ่มที่ปฏิบัติร่วมกันเพื่อบรรลุถึงจุดหมายปลายทางอันเดียวกัน

2. การพัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการบริหารกลุ่มและสมาชิกกลุ่มเพื่อการวางแผนการผลิต โดยการเข้ารับการศึกษอบรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการตามขั้นตอนที่กลุ่มกำหนด การใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ และการให้คำปรึกษาและให้คำชี้แนะตอบข้อซักถามข้อสงสัยให้กับผู้มีหน้าที่ดำเนินงานของกลุ่มได้อย่างชัดเจนและถูกต้องการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน การรายงานถึงปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาด้านการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน กลุ่มปลูกพริกซูปเปอร์ฮอท ให้กลุ่มได้รับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มไม่ว่าจะเป็น การให้สมาชิกในกลุ่มหรือประธานกลุ่มไปศึกษาดูงานเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้ดีขึ้น การผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้คำแนะนำในการหาช่องทางการจำหน่าย หาดตลาด จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กลุ่มได้นำสินค้าไปแสดงและขายในงานผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร งานมหกรรม สินค้า และอื่นๆ เพื่อให้กลุ่มมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและเพื่อทำให้คนในชุมชนมีงานทำมีรายได้ มีอาชีพเสริม สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยมีการผลักดันให้กลุ่มเกิดความรักสามัคคีกันภายในกลุ่มซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอภิชัยและคณะ (2545) กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการดำเนินวิสาหกิจ การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าขององค์กรให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยมีภารกิจหลัก 6 ด้านได้แก่ (1)การวางแผน (2)การสรรหาคัดเลือก(3)การพัฒนา (4)การจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล (5)สุขภาพและความปลอดภัย (6)พนักงานสัมพันธ์และแรงงานสัมพันธ์ และการวิจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นการจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นแรงผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนนั้นประสบความสำเร็จในการดำเนินงานซึ่งหลักในการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในวิสาหกิจชุมชนอย่างมี

ประสิทธิภาพประกอบด้วยสิ่งต่างๆต้องมีการจัดอบรมให้แก่พนักงานมีการจัดสรรตำแหน่งงานให้เหมาะสมกับความสามารถของบุคลากรมีการติดตามดูแลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดมีการประเมินผลงานพนักงานอย่างตรงไปตรงมามีการเลื่อนตำแหน่ง และจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมมีการสื่อสารระหว่างกันภายในองค์กรอยู่เสมอฝึกให้พนักงานแต่ละคนสามารถทำงานได้หลายหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานที่ทำการกระจายความรับผิดชอบ

3.การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกองค์กรเป็นสิ่งที่จะช่วยให้กลุ่มสามารถขับเคลื่อนและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการของกลุ่มที่ต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดการการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก การประสานงานเครือข่ายองค์กรชุมชนต่างๆการขยายผลการพัฒนาไปสู่กิจกรรมอื่น การสนับสนุนจากภายนอกทั้งกำลังใจวิชาการ และเทคโนโลยีตลอดจนความช่วยเหลือด้านวัสดุที่เกินความสามารถของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เป็นเงื่อนไขที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้กลุ่มชุมชนประสบผลสำเร็จในการดำเนินวิสาหกิจชุมชนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉลาดชาย (2528) กล่าวไว้ว่าการสนับสนุนจากภายนอกที่มีผลต่อองค์กรชุมชนควรดำเนินการให้การสนับสนุนเงินทุนในรูปแบบให้เปล่าและสินเชื่อให้ความรู้ทักษะเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานแก่กรรมการและสมาชิกตลอดจนให้คำปรึกษาอย่างมีจังหวะและต่อเนื่องมีความยืดหยุ่น ในการทำงานโดยใช้เวลาและโอกาสแก่ผู้ร่วมงาน

4. ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน อุดมการณ์ และเป้าหมายกลุ่มเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนกลุ่มให้ประสบความสำเร็จ อุดมการณ์ของกลุ่มคือการสะท้อนวิสัยทัศน์ ที่กลุ่มต้องการที่จะบรรลุหรือต้องการไปให้ถึง มีการพัฒนาการบริหารและการจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ โดยจัดให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตให้มี

ความก้าวหน้า ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากที่สุด การดำเนินงานของกลุ่มปลูกพริกขูปเปอร์ฮอท ทำให้สมาชิกและชาวบ้านเกิดมีรายได้ แล้วกลุ่มยังมีผลงานที่ได้รับจากหน่วยงานราชการ ได้จดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จากสำนักงานเกษตรอำเภอภูผาม่าน ได้รับคัดเลือกเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของตำบลนาฝาย โดยอำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2555 จากสภาพดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากลุ่มปลูกพริกขูปเปอร์ฮอท สามารถบริหารจัดการกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง สมาชิกได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เกิดความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ และการดำเนินการกลุ่มผู้ผลิต“วิสาหกิจชุมชน” ในลักษณะเดียวกันนี้มีอยู่มากมายในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลนาฝาย

5. การสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ กลุ่มได้รับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มไม่จำเป็นเป็นการให้สมาชิกในกลุ่มหรือประธานกลุ่มไปศึกษาดูงานเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้ดีขึ้น การผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทำอย่างไรให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ให้คำแนะนำในการหาช่องทางการจำหน่าย หาตลาดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กลุ่มได้นำสินค้าไปแสดงและขายในงานแสดงสินค้าทางการเกษตรพื้นบ้าน งานมหกรรมสินค้าและอื่นๆ เพื่อให้กลุ่มมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและเพื่อให้คนในชุมชนมีงานทำมีรายได้ มีอาชีพเสริม สามารถยกระดับความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยมีการผลักดันให้กลุ่มเกิดความรักสามัคคีกันภายในกลุ่มส่งเสริมการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกองค์กร เพราะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้กลุ่มสามารถขับเคลื่อนและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการของกลุ่มที่ต้องมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาทั้งในด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การจัดการการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก การประสานงานเครือข่าย

องค์กรชุมชนต่างๆการขยายผลการพัฒนาไปสู่กิจกรรมอื่น

6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเอาแบบอย่างความสำเร็จไปใช้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพกลุ่มอื่นๆที่จะทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพประสบความสำเร็จเช่นเดียวกับวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพริกขูปเปอร์ฮอท ซึ่งต้องให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพอื่นได้ศึกษาเรียนรู้กระบวนการพัฒนาที่ประสบความสำเร็จคือปัญหาพื้นฐานของภาคเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือนในชนบทก็คือ เรื่องของการตลาดเมื่อชาวบ้านทำการผลิตทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆแล้วไม่สามารถจำหน่ายในราคาที่เป็นธรรมได้แนวคิดในการแก้ปัญหานี้ก็คือการจัดให้มีตลาดนัดชุมชนหรือลานค้าชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มีการตลาดที่ขายผลผลิต ในราคาที่เป็นธรรมและประชาชนที่ซื้อผลผลิตในราคาที่ถูกในขณะที่เดียวกันกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพก็สามารถใช้ลานค้าชุมชนเป็นเวทีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการผลิตซึ่งจะช่วยเป็นการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของตนให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย ประชาชนในชนบทยังขาดการปรึกษาหารือร่วมกันในการแก้ปัญหาของชุมชน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดให้มีการประชุมประชาคมเศรษฐกิจพื้นฐานของชุมชนระดับตำบลเพื่อให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาของชุมชนเองวางแผนจัดการ โครงการและแสวงหางบประมาณในลักษณะแบบ “คิดเองทำเอง” ระหว่าง “เพื่อน” โดยมีตัวแทนจากหน่วยราชการ หน่วยงานองค์กรพัฒนาเอกชนและสถาบันศึกษาต่างๆคอยเสริมความช่วยเหลือให้เป็นเวทีประชาคมตำบลซึ่งน่าจะใช้ประโยชน์จากการศึกษาความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพริกขูปเปอร์ฮอทไปเป็นแบบอย่างการบริหารกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพอื่นๆต่อไป

การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า โอกาสในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความตั้งใจและมีความมุ่งมั่นที่จะให้ประชาชนใน

พื้นที่รับผิดชอบมีการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน
 อย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง องค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นควรนำเอาความสำเร็จไปใช้กับกลุ่ม
 วิสาหกิจกลุ่มอื่น โดยเฉพาะการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
 จะต้องเสริมสร้างให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและเกิด
 การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ หากนำแบบอย่างความสำเร็จของ
 กลุ่มปลูกพริก ชูเปอร์ฮอทไปใช้พึงระวังในเรื่อง
 ของการรวมกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ความปลอดภัย
 ของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ การรักษาคุณภาพ
 ผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานและการประชาสัมพันธ์
 ผลิตภัณฑ์

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน
 กลุ่มปลูกพริกชูเปอร์ฮอทตำบลนาฝาย อำเภอภูผา
 ม่าน จังหวัดขอนแก่น สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเพราะได้รับความ
 ความกรุณาอย่างยิ่งในความเมตตาให้คำปรึกษาแนะนำ
 จากรองศาสตราจารย์ ดร.ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ
 อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาขอกราบ
 ขอบพระคุณที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเอาใจใส่ให้
 คำปรึกษาและแนะนำแนวทางอันเป็นประโยชน์จน
 ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณประธานกลุ่มและคณะ
 กรรมการบริหารกลุ่มปลูกพริกชูเปอร์ฮอทตำบล
 นาฝาย อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ที่ได้กรุณา
 เสียสละเวลาสนับสนุนข้อมูลและให้ความร่วมมือเป็น
 อย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษารัฐประศาสนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยที่เจ็ดทุกท่านและยังมีบุคคลอีกหลาย
 ท่านที่ไม่ได้กล่าวนามที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจมา
 โดยตลอด

สุดท้ายนี้ ความสำเร็จของการศึกษารั้งนี้ไม่อาจ
 สำเร็จได้หากปราศจากบิดา มารดา ที่สนับสนุนให้บุตร
 ได้มีการศึกษาจนถึงทุกวันนี้ ทั้งให้ความอบอุ่นและคอย
 ให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ และให้การสนับสนุน
 ช่วยเหลือในทุกๆด้านแก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด จึงขอ

กราบขอบพระคุณทุกท่านที่ทำให้ผู้ศึกษาได้มีวันแห่ง
 ความสำเร็จเช่นนี้ หากการศึกษาฉบับนี้จะพึงมี
 ประโยชน์ด้วยประการใดๆ ผู้ศึกษาขอมอบความดี
 ให้แก่ทุกๆท่านที่ได้ช่วยเหลือผู้ศึกษาและองค์ความรู้ที่
 ได้จากการศึกษานี้จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่ม
 วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มอาชีพกลุ่มอื่นๆต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
 แห่งชาติ. 2549. รายงานสภาพชนบทไทย
 ปี 2549. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สมชาย หิรัญกิตติ. 2542. การบริหารธุรกิจขนาดย่อม.
 กรุงเทพฯ:ธีระฟิล์ม.
- อภิษฐ์ พันธเสนและคณะ. 2545. จะประยุกต์
 พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับ
 อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมได้
 อย่างไร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. 2528. สถานภาพทางเศรษฐกิจ
 การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของสังคม
 ชนบทกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
 วิเคราะห์กรณีภาคเหนือ.รายงานการวิจัย.
 เชียงใหม่ :คณะสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.